

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-279/117

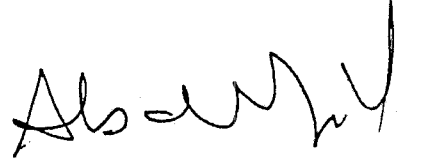
Ankara

7 / 1 / 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Abdullah GÜL
Başbakan

Eki :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Adalet - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tebii Kaynaklar, Bilişim Teknolojileri
Esas Kom.	Bayındırlık, İmar, Kalkınma
Tarih	13.1.2003 1/354
K. Md.	K.D. Bşk.
BAŞKAN	

LİSTE

Esas No: Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı:

- 1/465 İskân Kanunu Tasarısı
- 1/479 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı
- 1/638 Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı
- 1/682 Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/747 At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/770 Köye Götürülen Hizmetlerden Gönüllü Katkılar Dışında Katılma Payı Alınmaması Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/800 Ziraat Vekâletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/886 Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/979 Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
- 1/986 Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1546 / 1092

Ankara

23/2/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulaştırma Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 17/12/1999 tarihinde kararlaştırılan "Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Adalat Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Bağımsızlık, Millî ve Ulaştırma Ticaret
Emre Kom.	
Tarih	25.2.2000-1/638
E. Md.	1. B. D. 1. B. D. 1. B. D.
Başkan	Kurum Sorumlusu

GENEL GEREKÇE

Dünyada her geçen gün artış gösteren ticaret hacmindeki gelişmeler sebebiyle, bütün ülkeler ulaştırma sistemlerini sürekli olarak gözden geçirmekte ve daha iyi hedeflere ulaşma gayreti içinde bulunmaktadır.

Türkiye'de hızla gelişen iç ticaret ve turizm sektörü yanında dış ticaret ve turizm hareketleri de giderek ve beklenenin üzerinde gelişmeler göstermeye başlamıştır.

Avrupa ile ortadoğu arasındaki ticari akım, ülkemizin coğrafik özellikleri ve konumu nedeniyle karayollarımız üzerinde önemli trafik yoğunluğu meydana getirmektedir. Bu nedenle gerek yurt içi gerekse uluslararası taşıma filosu giderek gelişmiş ve büyümüştür.

Nitekim bugün ülkemizde Haziran 1999 tarihi itibarıyla,

505.128 adet kamyon,
125.724 adet otobüs,
135.920 adet minibüs,
228.060 adet kamyonet,
122.861 adet otomobil,
7.530 adet motosiklet,
3.458 adet jeep,

ticari amaçla yolcu ve eşya taşımacılığında kullanılmaktadır.

Ayrıca bu taşıtlardan;

-8.822 adet otobüs şehirlerarası yolcu taşımacılığında,
-1.323 adet otobüs uluslararası yolcu taşımacılığında,
-29.963 adet çekici, kamyon ve tanker uluslararası eşya taşımacılığında,

kullanılmaktadır.

Mevcut taşıt sayısına paralel olarak, bugün ülkemizde yolcu taşımacılığının %94.8'i, eşya taşımacılığının ise %92.6'sı karayoluyla yapılmaktadır.

Diğer taraftan, uluslararası alanda yapılan taşımacılığa;

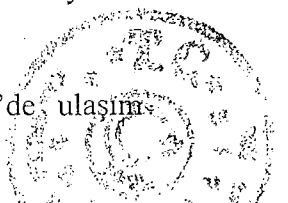
-ihracatımızın ton bazında %26,2'si, ABD Doları bazında %53,2'si,
-ithalatımızın ise ton bazında %7'si, ABD Doları bazında %35,2'si,

karayoluyla yapılmaktadır.

Yolcu taşımacılığında ise, 1998 yılı sonu itibarıyla çeşitli ülkelere 42.292 adet sefer düzenlenmiş ve 1.182.372 adet yolcu taşınmıştır.

Buna karşılık, 1998 yılı sonu itibarıyla ülkemizde 446.025 adet trafik kazası meydana gelmiş ve bu kazalarda 4.852 kişi ölmüş ve 115.489 kişi de yaralanmıştır.

Yukarıda yer alan istatistiki rakamlardan anlaşılacağı üzere, Türkiye'de ulaşım hizmetlerinin büyük bir kısmı karayolu ile gerçekleştirilmektedir.

Özellikle, yurt içi taşımalarda önemli yere sahip olan karayolu taşımacılığının, diğer taşıma türlerine göre (havayolu hariç) daha süratli, kolay, kontrollü ve en önemlisi aktarma olmadan kapıdan kapıya taşıma yapılmasına uygun olması nedeniyle daha fazla tercih edilmektedir. Özellikle 1970'li yıllardan itibaren gelişen karayolu taşımacılığımız bugünkü güçlü karayolu taşıma sektörünü ortaya çıkarmıştır. Taşımacılık sektöründe karayolu taşımacılığının bu yüksek orandaki payının önümüzdeki yıllarda da aynı oranda seyredeceği tahmin edilmektedir.

Karayolu ağı uzunluğu olarak yeterli görünen şehirlerarası yollarda, fiziki standart ve özellikle üst yapılar mevcut trafik yükünü kaldıramaz durumdadır. Bu nedenle, yol bakım masrafları hızla yükselmekte, seyahat konforu ve güvenliği azalmakta, yol koşullarına bağlı trafik kazaları sayısında da artışlar olmaktadır.

Diğer taraftan, karayollarımız üzerindeki uluslararası transit taşımacılık faaliyetleri özellikle 1970 yılından bu yana hızlı artışlar göstermiştir. Bu taşımalar ağır ve çok dingilli römork ve yarı römorklarla yapıldığından yollarımız üzerinde meydana getirdikleri tahribatlar da o nispette büyük olmaktadır.

Nitekim;

- 1996 yılında 204.385 adet,
- 1997 yılında 216.818 adet,
- 1998 yılında 208.810 adet,

yerli ve yabancı ağır tonajlı taşıt ülkemizden yurt dışına çıkış yapmıştır.

Bununla beraber; 1997 yılında 36.889 adet, 1998 yılında 38.000 adet yerli ve yabancı ağır tonajlı taşıt ülkemiz üzerinden transit geçmiştir.

Yurt içi ve uluslararası yolcu ve eşya taşıma hizmetlerinin; ülke ekonomisi ve sosyal hayatın gerektirdiği düzenli ve güvenli hale getirilmesi, bu sektöre giriş-çıkışların kontrol altına alınması ve taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılmasıyla ilgili koşulların tespiti ile bir sigorta sisteminin sektörde zorunlu hale getirilmesi yanında, sektörde çalışanların çalışma koşulları ve niteliklerinin belirlenmesi, mevzuata aykırı davranışlara uygulanacak müeyyidelerin tespiti hususlarında ülkemizde mevzuatın geliştirilmemiş olması son yıllarda önemli bir boşluk olarak görülmektedir.

Bugün ülkemizde yurt içi ve uluslararası yolcu ve eşya taşımacılığı; 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan yönetmelik ve kararnamelerle düzenlenmektedir.

Gerek yurt içi gerekse uluslararası karayolu taşımacılığını düzenleyen yönetmelikler günümüzün ihtiyaç ve sorunlarının çözümünde yeterli olmamaktadır.

Karayolu taşımacılığında hukuki boşlukları gidermek üzere hazırlanan bu Tasarı ile, günümüzdeki gelişmelerin yanı sıra kamuoyunun gündemini işgal eden trafik kazaları ve diğer ihtiyaçlar da dikkate alınarak taşımaların düzenli ve güvenli hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun düzenlenme amacı belirtilmektedir.

Madde 2- Madde ile, Kanunun kapsamı belirlenmekte, il sınırları içerisindeki taşımlar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımların düzenlenmesinin mahalli idarelere bırakılabileceği öngörülmektedir.

Madde 3- Madde ile, Kanunda geçen ifadeler tanımlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile, taşımların, ekonomik, hızlı, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en az ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, karayolu taşımacılık sektöründe hizmet verecek olan taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Ulaştırma Bakanlığından yetki belgesi alınması gerektiği hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca; Bakanlığa hizmetin sağlıklı işleyebilmesi için yetki belgesinin verilmesiyle ilgili düzenlemeler yapabilme yetkisinin yanı sıra, gerektiğinde yetki belgesini iptal edebilme hususunda da yetki verilmektedir.

Diğer taraftan, yetki belgesi almış bulunan gerçek ve tüzel kişilerin, bu Kanunun ve diğer mevzuatın öngördüğü yetki ve sınırlar içerisinde, yetki belgesinin ilgili olduğu hizmetin gereğini yapmak zorunda olduğu, bu hizmetlerin diğer taşımacılar ve üçüncü şahıslar tarafından engellenemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, taşımacı ile yolcu ve gönderen arasında bir sözleşme yapılması mecburiyeti olduğu ve bu sözleşmelere uygun hareket edilmesi gerektiği hükme bağlanmış ve taşımacı yanında yolcu ve gönderene de sorumluluk yüklenmiştir.

Madde 7- Madde ile, trafik kazalarının önlenmesi, taşımanın düzenli ve güvenli yapılması için işleten sıfatıyla taşımacılara önemli yükümlülükler getirilmektedir.

Madde 8- Madde ile, gönderene, eşyanın taşımacıya teslimi ile ilgili bazı sorumluluklar yüklenmekte ve doğru bildirim sorumluluğu getirilmektedir.

Ayrıca, ihbar ve şüphe halinde taşımacıya, eşyayı kontrol ettirme yetkisi verilmektedir.

Madde 9- Madde ile, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerinin sorumluluğu düzenlenmektedir.

Madde 10- Madde ile, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu yetki belgesi sahiplerinin kendi adlarına taşıma yapamayacağı ve taşıma yapabilmeleri için taşıma yetki belgeleri almaları şartı getirilmektedir.

Ayrıca, yolcu taşımacılığı konusunda komisyonculuk yasaklanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, ücret tarifelerinin hazırlama yetkisi yetki belgesi sahiplerine verilmekte, ancak, Bakanlık onayı ile yürürlüğe gireceği hususu düzenlenmektedir.

Kamu yararı aleyhine sonuç verecek bir ortamın doğması halinde Bakanlığa ücret tarifelerinin taban ve tavan fiyatlarını tespit ederek müdahale yetkisi de verilmektedir.

Taşımacılar tarafından düzenlenecek olan düzenli yolcu ve eşya taşımalarına ait zaman tarifelerinin Bakanlıkça onaylandıktan sonra yürürlüğe konulacağı hükme bağlanmakta, ayrıca, tarifelere uyma ve gerekli yerlere asma mecburiyeti getirilmektedir.

Madde 12- Madde ile, karayoluyla yapılacak uluslararası taşımaların kapsamı belirlenmektedir.

Madde 13- Madde ile 12 nci maddede kapsamı belirlenen, karayoluyla uluslararası transit, üçüncü ülke ve ikili yolcu ve eşya taşımaları yapabilecek yetkili taşımacılar ve taşıtlar belirlenmekte ve yabancı plakalı taşıtların Türkiye sınırları içinde iki nokta arasında taşıma yapmaları yasaklanmaktadır.

Madde 14- Madde ile, zorunlu hallerde, Bakanlığın izni dışında gümrük kapıları dahilinde yolcu ve eşya taşınması, aktarma yapılması, eşya depolanması ve yolcuların yaya geçerek başka taşıta binmesi yasaklanmaktadır.

Madde 15- Madde ile, Türkiye'ye veya Türkiye üzerinden yapılacak transit taşımalar için gerektiğinde kota sistemi uygulanabilmesi öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile, Türkiye üzerinden yapılacak transit taşımalardan, geçiş ücreti alınması öngörülmekte, ücretlerin tespit edilmesi, artırılması, indirilmesi veya tamamen kaldırılmasında Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile birlikte Ulaştırma Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Madde 17- Madde ile, şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşımacılarının, kaza nedeniyle yolcunun ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı kusursuz olarak sorumlu olacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile, şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşımacılarına, taşıma faaliyeti sırasında yolcunun bedeni ve maddi zararlarının karşılanması için zorunlu karayolları taşımacılık mali sorumluluk sigortası yaptırma mecburiyeti getirilmekte, eşya taşımacılığından doğan sorumluluğa ilişkin sigorta yaptırma ihtiyari bırakılmaktadır.

Madde 19- Madde ile, zarar görenlerin çokluğu halinde zarar görenlere sorumluluk sigortasından karşılanamayan zararların 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre yaptırılan zorunlu mali sorumluluk sigortasına da müracaat etme imkanı verilmektedir.

Madde 20- Madde ile, sigorta tazminatının azaltılması veya kaldırılması sonucunu doğuran haller belirlenmekte ve sigortacıya da taşımacıya karşı rücu hakkı tanınmaktadır.

Madde 21- Madde ile, zarar görenlere sigortacıdan doğrudan doğruya talep hakkı tanınmaktadır.

Madde 22- Madde ile, kazanın meydana gelmesi halinde, zarar görenlerin sigorta şirketine durumu ihbar etme süresi belirlenmektedir.

Gerek sigorta şirketi gerekse taşımacıların zarar görenlere ödemesi gereken sigorta tazminatı ile ilgili işlemler, süreler ve sigorta şirketine ibraz edilmesi gereken bilgi ve belgeler hükme bağlanmaktadır.

Madde 23- Madde ile, sigorta şirketlerine sorumluluk sigortası belgesi ve poliçe verme zorunluluğu, taşımacılara ise sigorta belgesini araçlarda bulundurma zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 24- Madde ile, zarar görenlerin, talep hakları ve bu taleplerle ilgili zamanaşımı süreleri hükme bağlanmaktadır.

Madde 25- Madde ile, sigorta tazminatı ile ilgili davaların açılacağı yetkili mahkemeler belirlenmektedir.

Madde 26- Madde ile, Kanunun 5 ve 10 uncu maddelerine aykırı hareket edenlere hapis cezası verilmesi öngörülmektedir.

Madde 27- Madde ile, Kanunun 5, 6, 7, 11,13, 14, 18, 22 ve 36 ncı maddelerine aykırı hareket edenlere idari para cezası verilmesi öngörülmektedir.

Madde 28- Madde ile, bu Kanun gereğince verilecek hapis ve /veya para cezalarının, diğer kanunlardaki suçların takibi, cezaların uygulanması ile yönetmelikte düzenlenen uyarma, geçici durdurma ve iptal gibi idari müeyyidelerin uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği hususu hükme bağlanmaktadır.

Madde 29- Madde ile, bu Kanunda yazılı suçları işleyenler hakkında Ulaştırma Bakanlığınca görevli ve yetkili kılınmış personele, suç veya idari para cezasına dair tutanak düzenleme yetkisi ve idari para cezalarını tahsil etme yetkisi verilmekte ve bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmakta ve bu cezaların ödenebileceği merciler belirlenmektedir.

Madde 30- Madde ile, para cezalarının ödenmemesi halinde cezaların artırılması hükme bağlanmakta ve bu cezaların ödenebileceği merciler belirlenmektedir.

Madde 31- Madde ile, para cezalarına itiraz süreleri ve görevli mahkemeler belirlenmekte, Kanunda belirtilen suçların işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içerisinde aynı nitelikte üç defa suç işlendiği tespit edilenlerin yetki belgelerinin bir yıl süreyle iptal edilmesi esası getirilmektedir.

Madde 32- Madde ile, gümrük mevzuatı veya milli güvenliğe aykırı hareket eden yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin, bu hareketleri yetki belgesi kullanılarak yapılıyorsa ilgili bakanlık veya müsteşarlıklardan birinin teklifi üzerine iptal edileceği ve 3 yıl geçmeden yeniden belge verilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 33- Madde ile, yetki belgesi iptal edilen ve taşıma faaliyeti geçici durdurulan gerçek kişi ile tüzel kişi kurucu ortaklarına ve bunların hissedarı olduğu diğer şirketlere durdurma ve iptal süresinde aynı tür yetki belgesinin verilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 34- Madde ile, yetki belgesi alma koşullarından herhangi birinin taşınmadığının sonradan anlaşılması halinde yetki belgesinin iptal edileceği öngörülmektedir. Yetki belgeleri, taşıt belgeleri veya taşıt kartlarında tahrifat yapanlara uygulanacak müeyyideler belirlenmektedir.

Madde 35- Madde ile, karayolu taşımacılığı hizmetlerinin teknik, ekonomik ve sosyal gelişmeler, kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi amacıyla Karayolu Taşımacılığı Yüksek Kurulu kurulması hükme bağlanmakta, anılan Kurulun çalışma usul ve esaslarının yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde 36- Madde ile, yolcu taşımaları için taşımacılara terminal zorunluluğu getirilmektedir.

Terminal açılması ve işletilmesi yetkisi mahalli makamlara verilmekte, ancak, mevcut terminallerin yetersiz kalması halinde izin alınması kaydıyla taşımacıların da terminal işletmesine imkan verilmektedir.

Madde 37- Madde ile, verilecek yetki belgeleri ve taşıt kartlarının ücrete tabi olacağı öngörülmektedir.

Madde 38- Madde ile, Kanunda çıkarılması öngörülen yönetmeliklerin, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulması öngörülmektedir.

Madde 39- Madde ile, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanması öngörülmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile, bu Kanuna göre yürürlüğe konacak yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapan ve gerçek ve tüzel kişilere başvurudaki şartlar aranmaksızın bir yıl içerisinde yetki belgesi alma mecburiyeti getirilmektedir.

Geçici Madde 2- Madde ile, geçici ilinci maddeye göre yetki belgesi alanların yetki belgelerini aldıkları tarihten itibaren iki yıl içerisinde durumlarını bu Kanun ve Kanuna göre çıkarılacak yönetmeliğe uydurmaları öngörülmektedir.

Geçici Madde 3- Madde ile, bu Kanunun yayımından önce ayrı terminal izni alan veya ayrı terminal işleten gerçek veya tüzel kişilerin mevcut terminallerini işletmeye devam edebilecekleri öngörülmektedir.

Madde 40- Yürürlük maddesidir.

Madde 41- Yürütme maddesidir.

KARAYOLU TAŞIMA KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM Başlangıç Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; karayolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ve benzeri hizmetlerin şartlarını belirlemek, taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleri ile birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini ve mevcut imkanların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacıları, taşıma acentelerini, taşıma işleri komisyoncularını, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerini, taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsar.

Ancak, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan taşımalar, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu Kanun hükümlerine tabi değildir.

İl sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere, belediye sınırları içerisindeki şehiriçi taşımalar belediyelere bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dahilinde bırakılabilir.

Uluslararası anlaşmalar ile savaş hali, sıkıyönetim, olağanüstü hal ve doğal afet durumlarında uygulanacak hükümler saklıdır.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Kanunda geçen;

Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

Taşıma işleri: Taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliğini,

Taşıma işleri işletmecisi: Taşıma işlerinde faaliyette bulunacak taşımacı, acente, taşıma işleri komisyoncusu, nakliyat ambarı ve kargo işletmecisini,

Sorumluluk sigortası: Bu Kanunun 18 inci maddesiyle ihdas edilen zorunlu karayolları taşımacılık mali sorumluluk sigortasını,

Taşıma: Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini,

Taşımacı: Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığında üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

Eşya (yük): İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi,

Kalkış noktası: Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yeri,

Varış noktası: Yolcu bileti veya taşıma senedinde gösterilen, yolcu veya eşyanın götürülmek istendiği yeri,

Gönderen: Eşyayı taşımacıya teslim eden, gönderilene belirleyen ve taşıma senedini imzalayan kişiyi,

Gönderilen: Sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi ve taşıma senedinde belirtilen eşyanın teslim edileceği kişiyi,

Acente: Ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya müstahdem gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde daimi surette bir veya birden fazla taşımacıyı ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi ve onlar adına taşıma sözleşmesi yapmayı meslek edinen kişiyi,

Taşıma işleri komisyoncusu: Ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiyi,

Nakliyat ambarı: Bir veya birden fazla gönderenden toplu veya parça başı eşyanın teslim alınarak işletmecinin gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetlerin yapıldığı yeri,

Nakliyat ambarı işletmecisi: Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında; yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

Kargo: Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu, koli, sandık, paket ya da dosya gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi: Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

Otobüs: Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka en az 25 oturma yeri bulunan ve yolcu taşımak için imal edilmiş olan motorlu taşıtı,

Yolcu : Taşıtı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında taşıtta bulunan kişileri

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Yolcu bileti : Taşımacı ile yolcu arasında akdedilen ve bu Kanunda öngörülen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu olan taşıma sözleşmesini,

Şehirlerarası taşıma : Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımaları,

Uluslararası taşıma : Türkiye'den veya Türkiye'ye karayoluyla; Türkiye üzerinden karayoluyla transit, Türkiye'ye denizyolu, demiryolu ve havayolu ile gelip karayolundan üçüncü ülkelere yapılan taşımaları,

Düzenli sefer : Belirli bir zaman ve ücret tarifesine göre, tespit edilmiş bir güzergahta önceden açıklanmış yerleşme birimleri arasında yapılan taşımaları,

Arızı sefer : Aynı taşıtla bütün güzergah boyunca aynı yolcu grubunun taşınması ve kalkış noktasına geri getirilmesi şeklindeki kapalı kapı seferleri ile gidişi dolu, dönüşü boş veya gidişi boş, dönüşü dolu seferleri,

Mekik sefer : Birden fazla gidiş ve dönüş seferinde aynı kalkış yerinden aynı varış yerine önceden gruplandırılmış yolcuların taşınmasını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımada Genel Kurallar

Genel kural

Madde 4- Taşımalar; ekonomik, hızlı, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en az ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

Yetki belgesi alma zorunluluğu ve taşıma hizmeti

Madde 5 - Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınması zorunludur.

Taşımacılara, yetki belgesinden ayrı olarak taşımalarda kullanılacak taşıtların niteliğini ve sayısını gösteren taşıt belgesi ile taşımacının taşıt belgesinde kayıtlı her taşıt için düzenlenen ve taşıtta bulunması gereken taşıt kartı verilir.

Taşıma işleri işletmecilerinin sayısı, yolcu ve eşya kapasitesi, taşıtların durumu, güvenlik veya benzeri nedenlerle Bakanlık yetki belgelerinin verilmesinde sınırlamalar ve yeni düzenlemeler getirebileceği gibi gerektiğinde yetki belgelerini de iptal edebilir.

Tehlikeli yük taşıyan taşıtlar ve bunların bağlı olduğu taşımacılar, taşıyacakları yüklerin özelliğine uygun olduğunu gösteren bilgi ve belgelere dayanarak birinci fıkrada belirtilen yetki belgesinden ayrı olarak ilgili mercilerden ayrıca izin almakla yükümlüdürler.

Taşımacılar, taşıma hizmetlerini kabul edilebilir bir neden olmaksızın veya zorunlu haller dışında yapmaktan kaçınamazlar ve taşıma hizmetinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadırlar.

Taşımalar, diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez.

Taşımacının sorumluluğu

Madde 6 - Yolcu ve eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile yolcu ve gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır. Yolcu taşımaları biletsiz, eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz.

Taşımacı, acentesinin acentelik sıfatıyla yapmış olduğu faaliyet ve işlemlerden müteselsilen sorumludur.

Taşımacı, yolcu ve eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludur. Yolcu ve gönderenler de taşımacının güvenlik yönünden almış olduğu tedbirlere uymak zorundadırlar.

Taşımacı, çevre kirliliğini önleme, çevre ve insan sağlığını koruma amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerine uymak zorundadır.

Taşımacının yükümlülüğü

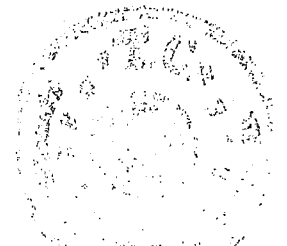
Madde 7 - Taşımacı, yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu ve eşyayı taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdür.

İlgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ve hizmetli personeli sefere göndermek; şoförlerin sürücü belgelerinin bulunup bulunmadığını araştırmak, teknik şartlara uymayan taşıtların trafiğe çıkmasına engel olmak, güzergah mesafesini dikkate alarak yeterli kadar şoför bulundurmamak, taşıt kartları olmayan ve bu Kanunda öngörülen sorumluluk sigortası bulunmayan taşıtları trafiğe çıkarmamak hususunda taşımacı gereken özeni ve duyarlılığı göstermek zorundadır.

Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafiği, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dahil, beklenmeyen sebeplerle ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir beklemeyle mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın iki katından daha fazla beklemeyle gerektirmesi halinde, imkan olduğu takdirde taşımacı bir başka güzergahı izleyerek taşımayı tamamlamak, aksi halde yolcuyu güzergah üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek veya yolcu ve eşyayı hareket noktasına geri getirmekle yükümlüdür.

Bu gibi hallerde, yolcunun ve eşya sahibinin bütün hakları saklı olup, taşımacılar herhangi bir ek ödeme veya benzeri talepte bulunamazlar.

Eşya için taşıma senedindeki hükümler uygulanır.

Taşımacılar altışar aylık süre ile yılda en az iki kez şoförlerinin ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve ceza puanı yüksek olan şoförlerle ilgili, eğitim ve iç denetim yönünden gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Gönderenin sorumluluğu

Madde 8 - Gönderen, eşyanın varış noktası, cinsi, miktarı ve nitelikleri ile diğer önemli bilgileri tam ve doğru olarak taşımacıya bildirmek zorundadır. Yanlış ve eksik bildirmelerden doğacak her türlü sorumluluk gönderene aittir. Taşımacı, bir ihbar veya şüphe halinde yetkili ve görevlilerin huzurunda eşyayı kontrol ettirebilir.

Acente, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapanların sorumluluğu

Madde 9 - Acenteler ve taşıma işleri komisyoncuları bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden taşımacı ile müştereken ve müteselsilen sorumludur. Nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapanlar, eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar, eşyanın tamamı ve kısmen kaybından ve vuku bulacak hasarından, korunması ve taşınmasından, güvenliği ve düzenliliğini sağlamaktan, çevre kirliliğini önleme ve insan sağlığını koruma konusundaki kurallara uymaktan sorumludur.

Taşıma yasağı

Madde 10- Acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu yetki belgesine sahip olanlar taşımacı yetki belgesi almadan kendi nam ve hesaplarına taşıma yapamaz ve yaptıramazlar.

Taşıma işleri komisyonculuğu, yetki belgesi sahiplerinin kendi namına eşya taşıtabilmesi için bu taşımanın bir müvekkil hesabına yapılması zorunludur.

Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılamaz.

Ücret ve zaman tarifeleri

Madde 11- Düzenli yolcu ve eşya taşımaları, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır ve Bakanlık tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Ücret tarifelerine uyulması ve bu tarifelerin görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerine asılması ve taşıtlarda bulundurulması zorunludur.

Yolcu ve eşya taşıma, yükleme, boşaltma, depolama ve aktarma hizmetleri de dahil olmak üzere ücret tarifelerinin, ülke ekonomisi ve kamu yararı aleyhine sonuç vermesi ve aşırı ücret uygulanması veya rekabet ortamının bozulması halinde ve gerektiğinde taban ve tavan ücretleri Bakanlıkça tespit edilebilir.

Ücret tarifeleri başlangıç ve bitiş noktaları arasında gidiş ve dönüşte aynı şekilde düzenlenir. Değişik fiyat tarifi uygulanamaz.

Düzenli yolcu ve eşya taşımaları zaman tarifesine tabidir. Taşımacılar tarafından geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanan zaman tarifeleri, Bakanlıkça onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Taşımacılar zaman tarifelerine uymak ve tarifelerini görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmak zorundadırlar.

Ücretsiz ve tarife altı uygulamalarına ilişkin esaslar yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ KISIM **Uluslararası Taşımalar**

BİRİNCİ BÖLÜM **Uluslararası Taşımaların Kapsamı ve Taşıma Yetkisi**

Uluslararası taşımaların kapsamı

Madde 12- Uluslararası yolcu ve eşya taşımaları;

a) Türkiye'ye karayoluyla veya demiryoluyla herhangi bir hudut kapısından giren veya Türkiye'nin herhangi bir limanına denizyolu ile gelen karayolu taşıtlarıyla yapılan transit taşımaları,

b) Türkiye'ye demiryolu, denizyolu veya havayoluyla gelen ve varış noktasından karayolu taşıtlarıyla üçüncü ülkelere yapılan taşımaları,

c) Türkiye'den karayolu taşıtları ile diğer ülkelere yapılan taşımaları,

d) Diğer ülkelerden karayolu taşıtları ile Türkiye'ye yapılan taşımaları,

kapsar.

Taşıma yetkisi

Madde 13- 12 nci maddenin (a) bendindeki taşımaları, uluslararası ikili ve çok taraflı karayolu taşıma anlaşmalarına göre taşıma yapmaya yetkili veya Bakanlıkça izin verilmiş yabancı plakalı taşıtlar ile uluslararası taşımalar için Bakanlıktan yetki belgesi almış taşımacılara ait taşıtlarla yapılabilir.

12 nci maddenin (b) bendindeki taşımalar, Bakanlıktan uluslararası taşımacı yetki belgesi almış taşımacılar tarafından yapılır. Yabancı plakalı taşıtlara ise Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile taşıma yetkisi verilebilir.

Hangi ülkelere hangi kara hudut kapısı, deniz limanı, hava alanı veya limanı, demiryolu istasyonu veya garından taşıma yapılacağı Bakanlıkça belirlenir.

12 nci maddenin (c) ve (d) bentlerindeki taşımalar; uluslararası taşımacı yetki belgesine sahip taşımacılar ile ikili ve çok taraflı karayolu taşıma anlaşmalarına göre izin verilmiş veya Bakanlıkça özel izin belgesi verilmiş yabancı taşımacılara ait taşıtlarla yapılabilir.

Yabancı plakalı taşıtlar, Türkiye sınırları dahilindeki iki nokta arasında taşıma yapamazlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Yasak Haller, Kota, Geçiş Ücretleri

Yasak haller

Madde 14 - Gümrük kapıları dahilinde yolcu veya eşya taşınamaz, aktarmaları yapılamaz, eşya depolanamaz ve yolcular huduttan yaya geçerek taşıta binemez.

Ancak, bu işlemler zorunlu hallerde Bakanlıkça verilecek izinle yapılabilir.

Taşımaların düzenlenmesi

Madde 15-Türkiye'ye veya Türkiye üzerinden karayoluyla yapılacak transit taşımalarda, yurt içi taşımaları aksatmamak ve Türkiye üzerinden yapılan uluslararası taşımaları daha düzenli ve süratli kılmak amacıyla, alt yapının fiziksel sınırları göz önüne alınarak, gerektiğinde kota sistemi uygulanabilir.

Karayolu taşıma anlaşması olmayan ülkelerin taşımada kullanacağı taşıtlar Bakanlıkça verilecek izine tabidir.

Geçiş ücretleri

Madde 16- Karayolunun bakımı, korunması ile karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderlere katkıda bulunmak üzere geçiş ücretleri alınır.

Köprü, tünel ve otoban ücreti gibi karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücret ile eşya ve taşıtlar için yapılan hizmetlerin ücretleri, bu geçiş ücretlerine dahil değildir.

Bakanlık, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile birlikte, geçiş ücretlerinin tespitine, artırılmasına, indirilmesine veya alınmamasına yetkilidir.

Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sorumluluk ve Sigorta

BİRİNCİ BÖLÜM

Yolcu Taşımalarında Sigorta, Sigorta Zorunluluğu, Sigorta Tarifeleri

Sorumluluk

Madde 17- Şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşımacıları; molalar dahil olmak üzere yolcunun kalkış noktasından, varış noktasına kadar geçecek süre içerisinde meydana gelecek bir kaza nedeniyle yolcunun ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı kusursuz olarak sorumludur.

Zorunlu karayolları taşımacılık mali sorumluluk sigortası

Madde 18-Taşımacılar, yolcuya gelebilecek bedeni zararlar için 17 nci maddeden doğan sorumluluklarını sigorta ettirmek zorundadır. Ancak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık gerekli gördüğü takdirde, tespit edeceği yabancı ülkelerde ortaya çıkabilecek

Sorumluluk sigortasına ilişkin sigorta genel şartları Hazine Müsteşarlığınca onaylanır. Sorumluluk sigortası tarife ve talimatları Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça tespit edilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır.

Taşımacının eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin ve yolcu bileti olmadan taşınanların uğradığı zararlar sigorta teminatı dışındadır.

Bu Kanunda öngörülen sorumluluk sigortası Türkiye'de kaza branşında ruhsatı bulunan sigorta şirketleri tarafından yapılır. Bu sigorta şirketleri, usulüne uygun izin belgesinin ibraz edilmesi kaydıyla sorumluluk sigortasını yapmakla yükümlüdürler.

Zarar görenlerin çokluğu ve zorunlu mali sorumluluk sigortası

Madde 19- Zarar görenlerin tazminat alacakları, sigorta sözleşmesinde öngörülen teminattan fazla ise zarar görenlerden her birinin sigortacıya karşı yöneltebileceği tazminat talebi, teminat tutarının tazminat alacakları toplamına olan oranına göre indirim tabi tutulur.

Başka tazminat taleplerinin bulunduğunu bilmeksizin zarar görenlerin birine veya bir kaçına kendilerine düşecek olandan fazla ödemede bulunan iyi niyetli sigortacı, yaptığı ödeme çerçevesinde diğer zarar görenlere karşı da borcundan kurtulmuş sayılır.

Meydana gelen zarar öncelikle taşımacının sorumluluk sigortasından karşılanır. Sorumluluk sigortası teminat sınırları içinde yapılan ödemelerden sonra kalan zarar için taşımacının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre yaptırmak zorunda olduğu, zorunlu mali sorumluluk sigortasını yapan sigortacıya müracaat edilir.

Tazminatın azaltılması veya kaldırılması sonucunu doğuran haller

Madde 20- Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda taşımacıya rücu edebilir.

Doğrudan doğruya talep hakkı

Madde 21- Zarar görenler, sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde doğrudan doğruya sigortacıya karşı talepte bulunabilirler.

Kaza sonucu ihbar ve zararların ödenmesi

Madde 22- Sorumluluk sigortası tazminatına yol açan olay taşımacı veya zarar gören tarafından öğrenildiği tarihten itibaren beş iş günü, olay yurt dışında meydana gelmişse on işgünü içinde sigorta şirketine ihbar edilir.

Taşımacı; kazaya, zarara veya olayla ilgili açılacak davalara ilişkin bilgi ve belgeleri sigorta şirketine vermekle yükümlüdür.

Sigortacılar, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin belgeleri sigortacıya ilettiği tarihten itibaren, sekiz iş günü içinde sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarları hak sahibine ödemek zorundadır.

Sigortanın ispatı

Madde 23-Sigorta şirketleri, şekli ve kapsamı Bakanlığın uygun görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın onayı ile belirlenip Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince bastırılacak sorumluluk sigortası belgesini, poliçe ile birlikte taşımacıya vermek zorundadır. Poliçede araçların plaka numaraları belirtilir ve her araç için sorumluluk sigortası belgesi düzenlenir.

Taşımacılar sorumluluk sigortası belgelerini araçlarında bulundurmak zorundadır.

İKİNCİ BÖLÜM**Zamanaşımı, Yetkili Mahkemeler ve İcra Daireleri****Zamanaşımı**

Madde 24- Bu Kanuna göre yapılan sorumluluk sigortası sözleşmelerinden doğan her türlü tazminat davası, zarar görenin zararı ve tazminatla yükümlü olan kimseyi öğrendiği tarihten itibaren iki sene ve her halde zarara neden olan olay tarihinden itibaren on yıl sonra zamanaşımına uğrar.

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğmakta ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununda bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmekte ise tazminat davasında bu ceza zamanaşımı uygulanır.

Sorumlu kişi hakkındaki zamanaşımını kesen sebepler, sigorta şirketi hakkında da uygulanır. Sigorta şirketi hakkında zamanaşımını kesen sebepler sorumlu kişi hakkında da uygulanır.

Sorumluluk sigortasında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak iki yılda zamanaşımına uğrar.

Yetkili mahkeme ve icra daireleri

Madde 25- Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar, tazminat ve rücu talepleri nedeni ile açılacak davalarda ve icra takiplerinde yetkili mahkeme veya icra daireleri; sigorta şirketinin veya şubesinin, sigorta sözleşmesini yapan acentenin, sigortalının, zarar görenin, rücu edilenin ikametgahındaki veya zarara yol açan olayın meydana geldiği yerdeki mahkeme ve icra daireleridir.

**DÖRDÜNCÜ KISIM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER****BİRİNCİ BÖLÜM****Hürriyeti Bağlayıcı Cezalar ve İdari Para Cezaları****Hürriyeti bağlayıcı ceza**

Madde 26- Bu Kanunun;

a) 5 inci maddesine göre yetki belgesi almadan taşıma işinde faaliyette bulunanlara dört aydan altı aya kadar,

b) 5 inci maddesinin altıncı fıkrasına aykırı davranarak bir taşımacının diğer bir

c) 10 uncu maddesine aykırı davranan acente ve taşıma işleri komisyoncularına dört aydan altı aya kadar,

hafif hapis cezası verilir.

İdari para cezaları

Madde 27- Bu Kanunun;

a) 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı davranan taşımacılara üçyüz milyon lira, 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre taşıma hizmetini yapmaktan kaçınan taşımacılara ikiyüz milyon lira,

b) Bilette tayin edilen yeri başka bir kimseye verenler veya 6 ncı maddesine aykırı davranarak biletsiz yolcu taşıyanlardan, her yolcu için taşıma ücretinin üç katı tutarı, taşıma senedi olmaksızın eşya taşıyanlardan ikiyüz milyon lira,

c) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırı davranan taşımacılara yüz milyon lira, üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı davranan taşımacılara ikiyüz milyon lira,

d) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı davranan yolcu taşımacılarına beş yüz milyon lira, ikinci fıkrasına aykırı davranan taşımacılara ikiyüz milyon lira , altıncı fıkrasına aykırı davranan taşımacılara yüz milyon lira,

e) 11 inci maddesine aykırı davranarak ücret tarifesi düzenlemeyenlere ikiyüz milyon lira, ücret tarifelerine uymayan veya değişik ücret tarifeleri uygulayanlara yüz milyon lira, bunun dışında ikinci fıkraya aykırı davrananlara elli milyon lira,

f) 11 inci maddesine aykırı davranarak zaman tarifesine uymayanlara yüz milyon lira, zaman tarifelerini görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmayanlara elli milyon lira,

g) 13 üncü maddesine aykırı olarak yabancı plakalı taşıtların Türkiye sınırları dahilindeki iki nokta arasında taşıma yapması halinde, taşıt sahibine veya şoförüne ikiyüz milyon lira,

h) 14 üncü maddesine aykırı davrananlara ikiyüz milyon lira,

i) 18 inci maddesi hükümlerine göre sorumluluk sigortası yaptırmayan taşımacılara beşyüz milyon lira,

i) 18 inci madde hükümlerine göre sorumluluk sigortası yapmaktan kaçınan sigorta şirketlerine, ödenmesi gereken sigorta priminin 10 katı tutarında,

j) 22 nci maddesinin ikinci fıkrasına uymayan ve yükümlülükleri yerine getirmeyen taşımacılara yüz milyon lira,

k) 36 ncı maddesine aykırı olarak terminal ve ara durak dışında yolcu indirip bindiren taşımacılara ikiyüz milyon lira,

para cezası verilir.

Ceza uygulaması

Madde 28- Eylemin başka bir suç teşkil etmesi halinde, 26 ve 27 nci maddeler ile verilen hapis ve/veya para cezaları, diğer kanunlardaki suçların takibine ve cezaların uygulanmasına; bu Kanunda ve yönetmelikte düzenlenen uyarma, geçici durdurma ve iptal gibi idari müeyyidelerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Birden fazla suçun bir arada işlenmesi halinde her suç için ayrı ceza uygulanır.

Suç ve ceza tutanakları

Madde 29- Bu Kanunda yazılı suçları işleyenler hakkında Bakanlıkça görevli ve yetkili kılınmış personelce suç veya idari para cezasına dair tutanak düzenlenir.

27 nci maddede yazılı para cezaları yetkili memurlarca derhal tahsil edilir. Bu tahsilat, makbuz karşılığında yapılır. Bu makbuzlar damga vergisinden muaftır.

Para cezaları derhal tahsil olunamadığı takdirde ceza tutanağı tanzim edilir ve bir sureti yedi iş günü içinde ilgili mal sandığına gönderilir.

Birinci fıkraya göre yetkili kılınmış personel, sayman mutemedi olarak görevlendirilmeden, makbuz karşılığı idari para cezalarını tahsil eder.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Para cezalarının ödenme süresi

Madde 30- Tahsilatlar derhal yapılmadığı takdirde para cezalarının tutanağın tebliği tarihinden itibaren on gün içinde ödenmesi gerekir. On gün içinde ödenmeyen cezalar iki katına çıkar ve ödeme süresi on gün daha uzar, bu süre içinde ödenmeyen cezalar üç katına çıkar.

Sürésinde ödenmeyen para cezaları için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Bu para cezaları, Maliye Bakanlığının sayman mutemetlerine, mal sandıklarına veya 29 uncu maddenin birinci fıkrasına göre yetkili kılınmış personele ödenebileceği gibi banka veya posta çeki ile de ödenebilir.

Para cezalarına itiraz ve suçlarda tekerrür

Madde 31- Para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Bu Kanunda belirtilen suçların işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde aynı nitelikte üç defa suç işlediği tespit edilenlerin yetki belgeleri bir yıl süreyle iptal edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İdari Müeyyideler

İdari mercilerin istemi ile iptal

Madde 32- Gümrük mevzuatı veya milli güvenliğe aykırı hareket eden yetki belgesi sahiplerinin yetki belgeleri, bu hareketler yetki belgesi kullanılarak yapılıyorsa ilgili bakanlık veya müsteşarlıklardan birinin teklifi üzerine iptal edilir. Üç yıl geçmedikçe yetki belgesi

Ancak, soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesi veya yargılamanın beraat ile sonuçlanması hallerinde ilgili bakanlık veya müsteşarlık görüşünün de bildirilmesi üzerine yetki belgesi iade edilir.

İptal süresince uygulama

Madde 33- Yetki belgesi iptal edilen veya taşıma faaliyeti geçici olarak durdurulan gerçek kişi ile tüzel kişi kurucu ortaklarına ve bunların hissedarı olduğu diğer şirketlere durdurma ve iptal süresince aynı tür yetki belgesi verilemez.

Belge alma şartlarının kaybedilmesi ve tahrifat

Madde 34- Yetki belgesi alma şartlarından herhangi birinin taşınmadığının sonradan anlaşılması veya faaliyet sırasında bu şartlardan herhangi birinin kaybedilip de verilen süre içerisinde giderilmemesi halinde yetki belgeleri iptal edilir.

Yetki belgeleri, taşıt belgeleri veya taşıt kartı üzerinde tahrifat yapan yetki belgesi sahiplerinin yetki belgeleri iptal edilerek durum adli mercilere bildirilir ve bu kişilere bir yıl geçmedikçe yeniden yetki belgesi verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Karayolu Taşımacılığı Yüksek Kurulu

Madde 35- Karayolu taşımacılığı hizmetlerinin; teknik, ekonomik ve sosyal gelişmelere, kamu yararına, çevrenin korunması ve kirliliğin önlenmesi ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmelerini sağlayacak prensip kararların alınması ve politikaların tespit edilmesi amacıyla tavsiye ve önerilerde bulunmak ve bu hizmet alanındaki sorunları görüşmek üzere Karayolu Taşımacılığı Yüksek Kurulu kurulur.

Karayolu Taşımacılığı Yüksek Kurulu; Başbakan veya Başbakan tarafından görevlendirilecek başbakan yardımcısı başkanlığında; Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri, Bayındırlık ve İskan, Ulaştırma, Turizm ve Çevre bakanları ile Gümrük, Hazine ve Devlet Planlama Teşkilatı müsteşarları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek konu ile ilgili iki öğretim üyesi, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği temsilcisinden oluşur. İhtiyaç duyulan hallerde diğer bakanlar ve bilgilerine başvurulmak üzere diğer kurum ve kuruluşlardan temsilciler de Kurula çağrılabilir.

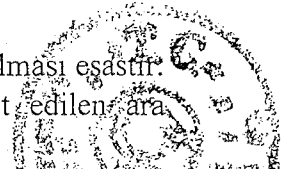
Kurul yılda iki defa olağan, Başbakanın gerek görmesi halinde de olağanüstü olarak, gündemle toplanabilir.

Kurulun sekreteryaya görevi, Bakanlık Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğüne yapılır.

Karayolu Taşımacılığı Yüksek Kurulunun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Terminal

Madde 36- Yolcu taşımalarında kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır. Ancak yeri ve zamanı önceden belirlenen ve nitelikleri yönetmelikte tespit edilen ara duraklarda da yolcu indirmesi ve bindirmesi yapılabilir.

Yolcu taşımacılarının, en az bir yolcu terminaline bağımsız olarak veya birlikte sahip olmaları veya bu terminalin kullanma hakkını haiz olmaları zorunludur. Aynı terminalden, nitelik ve niceliğine göre birden fazla taşımacı yararlanabilir. Eşya taşımacılığında terminal bulundurma zorunluluğu aranmaz. Terminallerin özellikleri yönetmelikle belirlenir.

Belediye, özel idare gibi mahalli idarelerin terminal işletmesi veya işletme hakkını başkasına devretmesi halinde, taşımacılar ayrı terminal açamazlar. Ancak, bu terminallerin yetersizliği halinde gerçek ve tüzel kişilerin ayrı terminal yapım veya işletmelerine İçişleri, Bayındırlık ve İskan ve Çevre bakanlıklarının olumlu görüşleri alınmak suretiyle Bakanlıkça izin verilebilir.

Ücretler

Madde 37- Verilecek yetki belgeleri ve taşıt kartlarından ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen ücretler alınır. Ücreti alınmadan yetki belgeleri ve taşıt kartları verilmez. Yetki belgesinin yenilenmesinde ve zayiinde ücretin % 50'si alınır. Unvan değişikliği, adres değişikliği ve benzeri nedenlerle süresi bitmeden yenilenen belgelerden ücret alınmaz.

Ekli (1) sayılı cetveldeki ücretler, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

Yönetmelik

Madde 38- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 6 ay içinde;

a) Taşımacılık, acente ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerde aranacak şartlar, verilecek yetki belgeleri ve taşıt belgeleri, her belge türü için gerekli olan taşıt kapasiteleri, taşıtların yaşı, nitelikleri, istiap hadleri ve terminal hizmetlerinde öngörülecek hususları,

b) Belgelerin geçerlilik süreleri, geri alınması ve uygulanacak idari müeyyideleri,

c) Taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapacakların yükümlülükleri, bagaj ve taşımanın yardımcı hizmetleri,

d) Zaman ve fiyat tarifelerinin düzenlenmesi, yolcu bileti ve taşıma senedinin şekil ve muhtevasını,

e) Taşıma işlerinde çalışan şoför ve diğer görevlilerde aranacak şartlar ve nitelikleri,

f) Taşıma hizmetlerinin denetimi ve belge taleplerinin incelenmesi ile ilgili esasları,

g) Ücretsiz ve tarife altı uygulama esasları,

h) Karayolu Taşımacılığı Yüksek Kurulunun çalışma usul ve esasları,

ı) Kanunun uygulanmasıyla ilgili diğer esas ve usulleri,

düzenleyen yönetmelikler Bakanlıkça hazırlanarak Resmi Gazetede yayımlanır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanacak mevzuat

Madde 39- Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

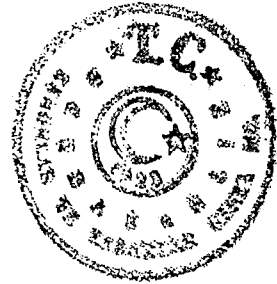
Geçici Madde 1- Bu Kanuna göre yürürlüğe konulacak yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetki belgesi almış olanlar hariç, şehirlerarası eşya taşımacılığı konusunda taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapan gerçek ve tüzel kişiler başvurusundaki şartlar aranmaksızın yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde yetki belgesi almak zorundadırlar. Zorunluluk halinde bu süre Bakanlıkça altı aylık dönemlerle en fazla bir yıl uzatılabilir.

İlk defa yetki belgesi almak isteyenlerin talep ettikleri yetki belgesi ile ilgili faaliyette bulunduklarını belgelemeleri gerekmektedir. Belge alma süresi bitiminden sonra müracaat edenlere bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelik hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2- Geçici 1 inci maddede öngörülen süre içerisinde yetki belgesi alan taşımacılar, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapanlar yetki belgesi aldığı tarihten itibaren iki yıl içerisinde durumlarını bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmeliğe uydurmak zorundadırlar.

Geçici Madde 3-Bu Kanunun yayımından önce ayrı terminal izni alan veya ayrı terminal işleten gerçek veya tüzel kişiler mevcut terminallerini işletmeye devam edebilirler.

Ancak, yönetmelikte bulunan şartları bir yıl içerisinde yerine getirmek zorundadırlar.

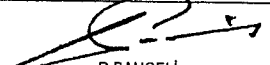
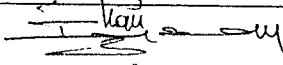
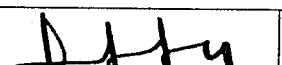
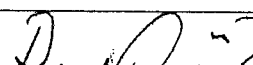
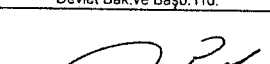
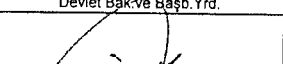
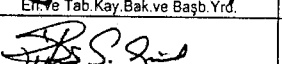
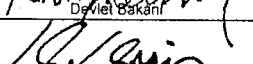
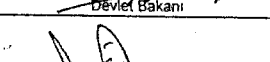
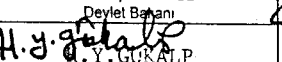
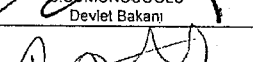
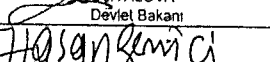
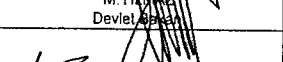
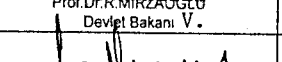
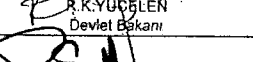
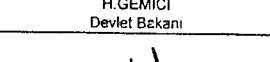
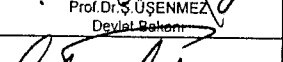
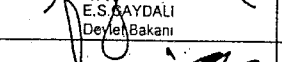
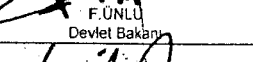
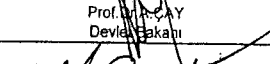
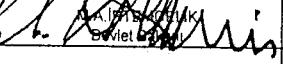
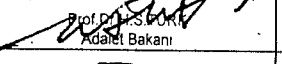
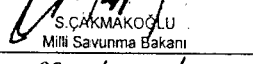
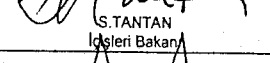
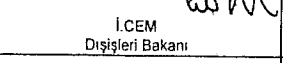
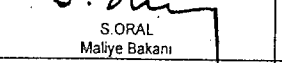
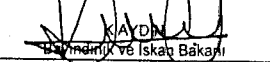
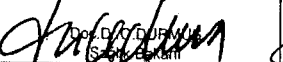
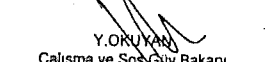

T/ 1216

Madde 41 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H.H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.C. ÖRSÖMER Enl. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.	 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. DOĞAN Devlet Bakanı	 M. KECECİLER Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 S. SOMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. MİRZAÖĞLU Devlet Bakanı V.	 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. SAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÖNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. R. ÇAY Devlet Bakanı	 S. ÇAKMAK Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. ÇAKMAK Devlet Bakanı	 S. ÇAKMAK Devlet Bakanı
 S. TANTAN İçişleri Bakanı	 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCI Milli Eğitim Bakanı
 KAYDIN Sanayi ve İşleri Bakanı	 S. ÇAKMAK Devlet Bakanı	 H. Y. GOKALP Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GOKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
 Y. OKURKAN Çalışma ve Sosyal. Bakanı	 A. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 Prof. Dr. N. ÇAĞAN Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı		

Dosya No.
101-1546

1776

(1) SAYILI LİSTE

YETKİ BELGESİ VE TAŞIT KARTI
ÜCRET TARİFESİ

A	YETKİ BELGESİ	: 500.000.000. TL
B1	YETKİ BELGESİ	: 2.000.000.000. TL
B2	YETKİ BELGESİ	: 500.000.000. TL
B3	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
B4	YETKİ BELGESİ	: 500.000.000. TL
C1	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
C2	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
C3	YETKİ BELGESİ	: 500.000.000. TL
C4	YETKİ BELGESİ	: 500.000.000. TL
C5	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
D1	YETKİ BELGESİ	: 600.000.000. TL
D2	YETKİ BELGESİ	: 300.000.000. TL
D3	YETKİ BELGESİ	: 400.000.000. TL
D4	YETKİ BELGESİ	: 200.000.000. TL
E1	YETKİ BELGESİ	: 100.000.000. TL
E2	YETKİ BELGESİ	: 100.000.000. TL
E3	YETKİ BELGESİ	: 200.000.000. TL
E4	YETKİ BELGESİ	: 200.000.000. TL
F1	YETKİ BELGESİ	: 400.000.000. TL
F2	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
G1	YETKİ BELGESİ	: 400.000.000. TL
G2	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
H1	YETKİ BELGESİ	: 400.000.000. TL
H2	YETKİ BELGESİ	: 1.000.000.000. TL
T1	YETKİ BELGESİ	: 600.000.000. TL
T2	YETKİ BELGESİ	: 300.000.000. TL
T3	YETKİ BELGESİ	: 200.000.000. TL
T4	YETKİ BELGESİ	: 200.000.000. TL
T5	YETKİ BELGESİ	: 600.000.000. TL
T6	YETKİ BELGESİ	: 600.000.000. TL
T7	YETKİ BELGESİ	: 600.000.000. TL
	TAŞIT KARTI	: 20.000.000. TL